

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitivm Perfectionis, Et Virtvtvm Christianarvm

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. IV. De doloris affectu, & peccatorum nostrorum contritione, quæ ex
Domini nostri Iesu Christi paßionis meditatione eruenda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

pius maius tormentum, & dolor esse sollet, aduersitatem & cruciatum experire, quam pati. Sic ut tota eius vita immensorum dolorum mare fuerit, qui noctu & interdiu sine mensura aliqua sanctissimam illam animam affligebant.

Quicunque ergo haec speciatim & per singulas partes attendet & examinabit, quodque qui patitur, Dei filius sit, & pro nobis haec patitur, & puro puto nostri amore, si ad compassionem non moueatur, saxo durius cor sit illi necesse est.

*Bern. ser. ser.
4. hebdom.
Sancta Mat.
27. 45. & 51.* — Hinc ait Sanctus Bernardus, quandoquidem terra tremuit, petrae scissæ sunt, monumenta aperra, velum templi scissum, & Sol & Luna obscurantur; etiam æquum esse, ut & nos iis condoleamus, quæ Dominus pro nobis patitur. Non fas nos petris duriores esse, & creaturis rationis expertibus insensibiliiores: dolore ergo cor nostrum scindatur, & viscera diuidantur. *Fili mi Absalon, Absalon fili mi, quis mibi tribuat, ut ego moriar pro te!* Absalon fili mi, Fili mi Absalon, dicebat Rex Dauid, 2. Reg. 8. verf. 33. Si ille filii mortem plangens, qui tamen eum persequebatur, & regno exire volebat, talia proferebat: quanto magis nos huiusmodi conuenit, filii Domini mortem plangentes, qui ideo mortuus est, ut nos captiuos redimeret, & Patriæ æterni regno donaret.

CAPUT IV.

De doloris affectu, & peccatorum nostrorum contritione, quæ ex Domini nostri Iesu Christi passionis meditatione eruenda.

*2. Affactus
est Dolor de
peccatis.*

Secundus affectus, quo nos exercere, & ex Christi passionis meditatione erit oportet, est dolor & peccatorum nostrorum contrito. Hic est maxime proprius

fructus, quem inde habere possumus, & ut nobis de grauitate & malitia peccati constet: & remedii consideratio oculos nobis aperire debet, ut magnitudinem infirmitatis agnoscamus. Dicit Sanctus Bernardus: *Agnoscet homo, quam gravis vulnera, pro quibus necesse est Dominum Christum vulnerari:* grauitatem vulneris intellige, quod tam preciosa medicina egebat. Nihil tam peccati grauitatem indicat, quamvis infernus ei æternum debitus adiungatur, quam quod tantum malum, peccatum sit, ut necessitate fieret Deum hominem fieri, ut huic debito fieret satis; alio enim modo secundum iustitiam rigorem satisficeri nequivat, nam Dei iustitiae damnum & detrimentum serebatur.

Offensio enim certo quodammodo infinita erat, quod contra infinitum Deum commissa esset, unde parus homo infinitum facere non poterat, ob magnum quod inter Deum & purum hominem discentem est. Necesse idcirco erat, ut ille, qui pro eadem satisfacturus erat, infinitum dignitatis homo esset, ei æqualis quinque iuram passus & offensus erat, & illi in bonitate respondens.

Hoc Theologi quodam exemplo declarant. Si quis hubileus vel rusticus, vilis vel plebeius homo fuisse Regem pulsat, vel colaphum impingat; certum est Regem non creditur ambi sati factum esse, si illum vilem hominacionem similiiter curet fuisse pulsari, aut colaphum inflangi, vel etiam ex patibulo suspendi, ducenta vel plura verbora dari, quod tantum inter Regem & illum discriminis sit, quid enim colaphus & iniuria Regi illata cum rusticci colapho & morte comparationis haberet? Qui ergo Regi satisfaci poterit? Scis qui? Si ille fuerit, vel factus esset tantus Rex, quantum ipse est, tunc enim æqualis esset satisfactio, qua Rex contentus esset. Idem & hic contingit: vilis & abieclus homo, puluis & cinis offenderat & iniuria afficerat colli & gloriæ Regem, impegetas (verita dicam) Deo colaphum, hoc enim, quantum

tum in se est, facit, qui mortale peccatum committit, quamvis vīlis & abiectus hic homo moriatur, nō satis sit iniuria. Quia ergo ratione satisficer? Si hic homo Deus esset, ei, cui illata est iniuria, æqualis, & hic homo pateretur iniurię; sit satis. quod ergo remedium, cum alius Deus non sit, quam vñus solus? Hæc Dei infinita misericordia & mira inuentio & artificium fuit, quod excogitauit, vt homini ignoscereet sine iustitiae suæ detimento: quod quamvis ipse offensus, & alius Deus non esset, qui satisfacere posset; se hominem Deus fecit, vt pateretur & moriretur homo, quandoquidem homo Deum offendebat & iniuria afficerat, vtque infiniti valoris esset passionis opus, quandoquidem offensio, & culpa certo quodam modo infinita fuerit; vtque ille, qui paucum, etiam Deus esset, cuius infiniti valoris sunt opera, quod Dei infiniti opera sint. Hæc passionis Dominica necessitas fuit, quæ peccati gravitatem & malitiam liquido demonstrat. Hincque Sanctus Iohannes Damascenus, quod quamvis Deus quotquot à mundi exordio homines fuerunt, eruntque vique ad eisdem finem, ob peccatum in infernum præcipiter; non tam diuinæ iustitia satisfactum iri, quam Dei incarnatione, & morte satisfactum fuit. Estque hoc non aliqua hyperbole aut eminens superiectio, sed ipsissima veritas. Totus enim infernus, & eius aeternum duratura tormenta non sunt satisfactio æqualis Christi vitæ & morti, qua ille (quoniam satisfaciens D̄vs erat) diuinæ iustitiae integre satisfecit, & debitum soluit, imo plus; in inferno enim nunquam pro uno solo peccato suffit.

Secundum hoc ergo, dico vnum fructum præcipuorum ex passionis meditatione colligendum esse, multum peccata nostra plorare & odio habere, quandoquidem tanti Christo constiterunt. Harum spinarum & flagorum, Domine, peccata mea causa sunt. Ego sum, qui peccavi, ego inique egī, veritatur, obsecro,

manus tua contra me. Tollite me, & mittet me in mare, scio enim ego, quoniam propter me tempestas hæc grandis venit. Ionæ 1.12. Hanc ego DOMINE crucem merui, ego conspui, flagellari, & illudi debebam.

Sanctus Bernardus huic proposito accommodam adfert considerationem. Ludebam ego in foro cum collegis, & in Regio tribunali mortis sententia in me ferebatur: quam vnigenitus Regis filius audiens, coronam ex capite deposuit, & vestes regias abiecit, & foras venit sacco induitus, cinere conspersus caput, pedibus nudis, plangens & plorans ferruum suum morte damnatum. Video illum repente tali modo excuntem, rei nouitate obstupefactus, causam interrogō, audio ire, vt pro me moriatur. Quid me hoc casu facere conuenit? Quis tam fatuus & inhumanus erit, vt ad lumen redeat, & illum non comiteret, nec cum illo ploret? His ergo & similibus considerationibus in oratione occupandi, flentes & plorantes nostra peccata, quæ passionis CHRISTI causa fuerunt. Hinc B. Pater N. in passionis exercitiis pro petitione, dolore, sensu & confusione ponit. Quare tanta pro peccatis meis DOMINVS passus est? Et petitio, quam B. Pater loco procœmii ponit, semper est, quod vult nos inde colligere.

Valde à Sanctis hoc exercitium commendatur, ideo æquum, nos id non obliuisci, sed eo uti & exerceri, tam qui incipimus, quam qui progredimur, quod magno commodo sit.

Primo hoc exercitio, quius se recte in humilitate, & DEI timore conservat. Fortissima enim & efficacissima considerationum, quæ adferri possunt, ad nos humiliandas & confundendas, est peccatorum consideratio, & corundem dolor & contritio. Qui Deum, Creatorem & Dominum suum offendit, & aeternum inferno addici merebatur, quas contumelias, quas iniurias, quas contemptus non æquibonique consulent, in crimine,

Ignat. I. exer-
erc. spirit.

Ex hoc exer-
cito nascentur
humilitas.

quæ contra diuinam Maiestatem commisit, compensationem, & satisfactiōnem?

2. Securitas
de venia.

Secundo hoc exercitium satis nos securos de venia reddit. Nihil enim cuiquam plus satisfacere potest, & certiorē reddere, quod Deus iana peccata dimiterit, quam quod eadem planxerit & deiis contritus sit. Si peccata oculis subiicis, & de eis doles & confunderis; non illa adspicet, sed obliuiscetur, hinc Sancti tam peccata in mentem reuocabant, & ob oculos ponebant: *Quoniam iniquitatem meam ego cognosco, Et peccatum meum contra me est semper. Id est, coram me: Dicit Propheta, Psalm 50.5.ii. vt Deus illa obliuisceretur, & oculos ab illis auerteret. Auerse faciem tuam à peccatis meis, Et omnes iniquitates meas dele.* Ideoq; nominat Sanctus Hieronymus in verba eadem. *Quia si tu ponis illud ante te, Deus illud non ponit ante se.* Nihil tam oculos Dei, à peccatis nostris auertit, quam si nos illa intueamur, & iis confundamur & erubescamus. Ideoq; hoc unum eorum est quod nos certiores reddet, & delectabit in hora mortis: idcirco nos ante, hoc in eo exerceri expediet.

3. Antido-
tum pro fu-
turi pecca-
ti.

Tertio, non tantum remedium est præteriorum criminum, sed & antidotum, ne post in peccata labamur. Qui enim continet se confundit, & dolet se Deum confundisse procul abest, vt iterum & de nouo peccet.

4. Solatium
in tentationi-
bus.

Quarto efficax remedium est, vt quis possit se consolari & confirmare, qui tentationibus non consensit, quibus infestatur. Nam qui contritionis se actibus exercet, & peccatum odio habet, proponens potius mori, quam unum lethale peccatum admittere; certior esse potest se temptationibus & scrupulis aduenientibus non consensisse, nam quis ei, quod tanto odio prosequitur, tam facile assensum dat?

5. Amor
Deo.

Præterea hoc exercitio se exercere, est amoris diuini exercitio exerceri. Genuina enim & vera contrito ex Dei amore nascitur, quod illum offenderit, qui tam

bonus, & amore dignus sit, ideoque quanto magis quis DEUS nouit & amat; tanto magis dolet se illum offendisse.

Sanctus Clemens refert de Sancto Petero, quod recordatus se Christum negasse, tanta à tot ille ex oculis lachrymæ fluxerint, vt faciem adusserint, & quasi canales fecerint. Dicitque, illum noctu, primo galli cantu surgere solitum fuisse ad orationem, & nunquam deinceps illa nocte dormiuuisse, & tota vitâ consuetudinem obseruasse. Quod & nobis esset imitandum, & utilissimum, quod quis in oratione, & extra eandem, facere potest exercitium, est actus contritionis exhibere, odio habendo & detestando peccatum, firmiter proponendo maleficiis mori, quam unum mortale peccatum committere, à Deo petendo, vt potius illum ex hac vita decedere faciat, quam tale quid permittat. Ne permittas me separari à te. Ad quid enim vitam opto, nisi vt tibi seruiam? si tibi non seruiam; vitam nolo, aufer eam potius, quam te offendam.

CAPUT V.

De diuini amoris af-
fectu.

Tertius affectus, quo nos exercet, quemque ex passionis mysteriis meditatione colligere conuenit, est Dei amor. Nihil tam amandum mouet, quam si quis se amari sentiat, nec vila vincula, nec compedes tam fortiter, manus & pedes constringunt. Anima ergo exadie Summum CHRISTI amorem qui hic elucescit considerans, & attente pendens; necessario amore eius,quitam amavit incenditur & inflammatur. Ait Sanctus Apostolus & Euangelista Iohannes. *In hoc apparuit charitas Deinutus, quoniam Filium suum unigenitum misit Deus in mundum, ut vivamus per eum.* Et S. Euangelista Lucas nominat amorem excel-